

عاشورای حسینی در داکار

گزارشی از عاشورا در داکار - اولاً" روز دهم را دو نوع در داکار تجلیل می کنند . سنیان و شیعیان . سنیان بنا بروایاتی که نقل می کنند . از قرار آنرا به " خدیناه بـذبح عظیم " و فدا دادیم او را بدبـحی عظیم که در سوره والصفات آیه ۵۸ تا ۶۷ آمده ، است تعبیر می کنند وگرچه در قربان کوسفندی می کشند در این روز که خودشان عید بزرگی می شمردند گاو می کشند وصالحان و زاپدان آنان روز تاسوعا وروز عاشورا را روزه می گیرند و شب عاشورا در مساجد و مراکز جمع میشوند . و از آن گاو غذاهائی درست می کنند که بنام عجیبی می نامند و از آن تناول می کنند و آن روز را عید مخصوصی می گویند که من آنرا ضبط کردم - و می گویند این شب شب قدر است و خداوند تمام ابناء را شفاعت می کند و از گناهان نشان درمی گذرد و هر که از این گوشت قربانی بخورد لیلۀ القدر را درک می کند که شرح آن مبسوط است اما شیعیان مانند خود ما در مساجد و تکایا جمع می شوند و از روی کتابی یا نوشته ای وعاظ برای آنان صحبت می کنند و آن نوشته ها را که در مصائب اهل بیت است می خوانند . و برای ارواح گذشتگان و حضار با خواندن سوره فاتحه مدد غیبی می طلبند و از خداوند برآمدن حاجات و کفایت مهمات را طلب می کنند - و در آن جلسه تمام بزرگان جمع میشوند از جوانان و پیران و درسراشی عظیم این مراسم را انجام می دهند و ضمن قرائت این سوانح و مصیبت ها بزبان عربی از مردم در حدود و سوشان پول گرد می آورند تا بمصارف خیریه و برپه برسد و در پایان زیارت حضرت ابا عبدالله و زیارت ثارالله را می خوانند بعد بمهمانی دعوت می شوند و در کنار هم از غذائی که در حسینیه تهیه شده است تناول می کنند و بعداً متفرق می شوند ، و در این جلسات مردان و زنان خدمت می کنند و خانمها علیحد مهستند

ولی در خدمت مشترکا" بذل مساعی می‌کنند . در این جا از شیعیان من دوستی پیدا کردم که منزل عمویش حسینی است در آن حسینی که بنحومجلی آراسته گردیده بنعداد حضار که از چندین هزار تجاوز می‌کند جمع میشوند صندلی گذارده شده و پس از استماع بیانات و عاظ محترم که نه بصورت منفرد بلکه بصورت تریبون مجلس ویا دانشگاه اداره میشود متناوبا از مصائب اهل بیت می‌خوانند و مراسم را برگزار می‌کنند . در طی مدتی که از عمر من گذشته است جلسهای بشکوه جلسه عاشورای حسینی در داکار از طرف شیعیان این جا که اکثرا شیعیه خالص هستند ندیده ام . جای همگی از اهل معنی و توسل بحضرت خامس آل عبارادر این چیز دیدم ایرانیان در این جابنحوی که یکی از پیران قوم برای من تعریف می‌کردند . مانند آمریکائیان که از اروپا به سرزمین جدید یعنی ینگی دنیا از امریکا رفته‌اند در این جا پراند و خود را شیرازی می‌گویند ولی زبان شهرین فارسی را از یاد بردماند وقتی مرا بنام مدرس دانشگاه داکار معرفی کردند از من پرسیدند با شیراز ایران است یا ایران شهر از برای آنان توضیح دادم و گفتم خانم من هم شیرازی هستند . تعداد دوستان شیعی من در این جا زیادند و خاطره ی بسیار خوشی از این تجلیل عاشورا و ذکر مسائل اهل بیت و عظمت اسلام و مواظ و عاظ محترم و استماع بیانات ایشان و زیارت عاشورا و غذای در حسینه دارم که برای شما نوشتم بهمه التماس دعا دارم .

گزارشی از عاشورا در سنگال

البته همگی ادیان در این جا آزادند در روز یکشنبه بنوبه خود کلیساها از مستمعین مملو است و روز جمعه رانماز جمعه برقرار می‌کنند و مسلمین در نماز جماعت شرکت می‌کنند . و مراسم عید قربان و عاشورا را چنانکه گفته شد با نهایت عظمت برقرار می‌کنند و در نماز عیدین یعنی فطر و قربان در نماز شرکت می‌کنند و بموقع مقرر صدای اذان بلند است و بعد قادر بموتجانم که اهل ذکرند بصدای بلند بذكر مشغول میشوند همانطوریکه *Animiste* بموجب نوشته‌های کتاب *Jean Girard* در کتاب

Ginèse ou pourvoir charismatique en basso commance

رانوشته است یعنی تشکیل و پیدایش قوای معنوی در کازامانس سفلی — بمراسم خود اشتغال دارند ولی در این موارد از آن شیعیان عجیب تر است ، چه در مراسم عاشورا نه دسته‌بیا می‌کنند و نه تظاهر شدید می‌کنند بلکه در مجالس بزرگ چنانکه گفته‌ام شرکت می‌کنند و اگر احساساتشان بهیجان آمده آهسته اشک می‌ریزند و گردن را بصورت ماتمزدگان خم می‌کنند از جوانان و پیران و گاهی سیاه پوستان در میان ایشان شرکت دارند در جامعه شیعیان که اکثر ایرانی و لبنانی و یاسوری هستند چهره‌ها شبیه مردم ایران است بطوریکه وقتی در